

VIỆT NAM BƯỚC ĐẦU ĐI LÊN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI (1976 - 1986)

Những mặt hạn chế, yếu kém trong công tác lãnh đạo và quản lý kinh tế, quản lý xã hội chậm được khắc phục đã làm tăng thêm khó khăn vốn có từ trước. Trong khi đó, các thế lực thù địch đẩy mạnh các hoạt động khiêu khích, xâm lược biên giới, buộc nhân dân ta phải cầm vũ khí chiến đấu để bảo vệ toàn vẹn lãnh thổ Tổ quốc.

II- Chiến đấu bảo vệ toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc (1975 - 1979)

Sẵn có âm mưu từ trước, ngay từ khi lên cầm quyền sau thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ, tập đoàn Pôn Pốt - Iêng Xari - Khiêu Xamphon, đại diện cho phái "Khome đỏ" ở Campuchia, đã có những hành động xâm lược lãnh thổ nước ta. Ngày 3-5-1975, chúng cho quân đổ bộ đánh chiếm đảo Phú Quốc. Ngày 10-5-1975, chúng đánh chiếm đảo Thổ Chu. Trong những ngày tiếp theo, chúng liên tiếp xâm phạm nhiều vùng lãnh thổ dọc biên giới nước ta từ Hà Tiên đến Tây Ninh.

Từ tháng 4-1977, từ những cuộc xung đột vũ trang lẻ tẻ, tập đoàn Pôn Pốt mở rộng dần thành cuộc chiến tranh lớn trên toàn tuyến biên giới Tây Nam Tổ quốc ta.

Trong các tháng 9, 10, 11-1977, chúng huy động từ 3 đến 5 sư đoàn chủ lực tiến công dọc biên giới nước ta theo nhiều hướng. Mục đích của tập đoàn Pôn Pốt là tiến hành cuộc chiến tranh lâu dài, xâm chiếm từng bộ phận kết hợp với gây bạo loạn trong nội địa, tiến tới xâm chiếm toàn bộ lãnh thổ Việt Nam.

Trước tình hình trên, với thiện chí hoà bình, mong muốn sớm chấm dứt xung đột vũ trang bằng thương lượng hoà bình, năm 1978, Đảng và Nhà nước ta đã chủ động đưa ra đề nghị 3 điểm: Một là, chấm dứt ngay các hoạt động quân sự thù địch dọc biên giới, lực lượng vũ trang mỗi bên đóng sâu trong lãnh thổ của mình, cách đường biên 5 km.

Hai là, hai bên Chính phủ gặp nhau để bàn bạc và kí một hiệp ước hữu nghị không xâm lược nhau và một hiệp ước về biên giới. Ba là, hai bên thoả thuận một hình thức thích hợp về thể thức nhằm bảo đảm và giám sát quốc tế vùng biên giới giữa hai nước. Để tỏ rõ thiện chí, từ đêm 5-11-1978, Việt Nam đơn phương lui quân về cách biên giới 5 km. Ngược lại, tập đoàn Pôn Pốt lại tăng cường hơn nữa lực lượng quân chủ lực ở dọc biên giới, chuẩn bị cho hành động tiến công quân sự lớn hơn. Ngày 22-12-1978, tập đoàn Pôn Pốt huy động lực lượng lớn, gồm 19 sư đoàn trong tổng số 23 sư đoàn bộ binh, cùng nhiều đơn vị pháo binh, xe tăng... đến sát biên giới phía đông, tiến công vào khu vực Bến Sỏi thuộc

tỉnh Tây Ninh với ý đồ đánh chiếm thị xã Tây Ninh, mở đường tiến sâu vào lãnh thổ nước ta.

Để bảo vệ lãnh thổ của Tổ quốc, quân và dân ta tổ chức phản công và tiến công mạnh, tiêu diệt toàn bộ cánh quân xâm lược khi chúng vừa đặt chân tới. Thừa thắng, quân ta triển khai cuộc tiến công tiêu diệt và làm tan rã đại bộ phận quân chủ lực của địch ngay tại nơi xuất phát. Toàn bộ quân xâm lược bị quét sạch khỏi bờ cõi nước ta. Hoà bình được lập lại trên biên giới Tây Nam của Tổ quốc chiến thắng biên giới Tây Nam của quân và dân ta đã góp phần tạo điều kiện thuận lợi cho cách mạng Campuchia đi tới thắng lợi. Chỉ một thời gian ngắn sau thất bại trong cuộc chiến tranh xâm lược biên giới Tây Nam Việt Nam, tập đoàn Pôn Pốt - Iêng Xari - Khiêu Xamphon đã bị quân và dân Campuchia nổi dậy đập tan. Ngày 7-1-1979, thủ đô Phnôm Pênh được hoàn toàn giải phóng, nước Cộng hoà Nhân dân Campuchia và Hội đồng nhân dân cách mạng Campuchia tuyên bố thành lập.

Trong khi chiến đấu chống lại cuộc chiến tranh xâm lược do tập đoàn Pôn Pốt - Iêng Xari - Khiêu Xamphon gây ra ở biên giới phía Tây Nam Tổ quốc, quân và dân ta phải đối phó với những hành động chống phá, khiêu khích của các thế lực thù địch ở biên giới phía Bắc.

Sáng ngày 17-2-1979, địch huy động 32 sư đoàn bộ binh (tương đương

60 vạn quân), 550 xe tăng, 450 khẩu pháo, 1.260 súng cối... mở cuộc tấn công vào lãnh thổ nước ta, dọc theo biên giới phía Bắc, từ huyện (nay là thị xã) Móng Cái (Quảng Ninh) đến Phong Thổ (Lai Châu).

Vấp phải tinh thần chiến đấu quyết liệt của quân và dân ta, lại bị dư luận trong nước và thế giới phản đối mạnh mẽ, địch phải tuyên bố thực hiện rút quân khỏi nước ta từ 5-3-1979 đến 18-3- 1979.

Sau chiến tranh kết thúc, với sự cố gắng của các bên, quan hệ láng giềng, tình đoàn kết, hữu nghị vốn có từ lâu đời giữa Việt Nam - Trung Quốc, Việt Nam - Campuchia dần dần được hàn gắn trở lại. Thắng lợi trong chiến đấu bảo vệ toàn vẹn lãnh thổ Tổ quốc đã tạo điều kiện thuận lợi cho nhân dân ta tiếp tục thực hiện nhiệm vụ kế hoạch 5 năm 1976 - 1980. Tuy nhiên, bước vào năm 1979, nền kinh tế - xã hội nước ta đi dần vào cuộc khủng hoảng. Thực trạng của đất nước đòi hỏi Đảng phải kiểm điểm lại đường lối, chủ trương, đánh giá khách quan thành tựu và khuyết điểm, vạch rõ những nhiệm vụ, mục tiêu, chủ trương và biện pháp lớn để khai thác mọi tiềm năng, khắc phục những khó khăn và khuyết điểm, giải quyết đúng những vấn đề quan trọng và cấp bách về xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, về sản xuất và đời sống... nhằm tiếp tục đưa sự nghiệp cách mạng tiến lên.

III- Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ V của Đảng và kế hoạch Nhà

nước 5 năm (1981 - 1985)

1- Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ V của Đảng (3-1982)

Đại hội họp từ ngày 27 đến 31-3-1982 tại thủ đô Hà Nội. Tham dự Đại hội có 1.033 đại biểu thay mặt hơn 1.727.000 đảng viên trong cả nước.

Đại hội đã thảo luận và nhất trí thông qua Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Trung ương. Đại hội khẳng định: "Năm năm qua được ghi vào lịch sử dân tộc như một đoạn đường thắng lợi rất vẻ vang của cách mạng Việt

Nam" :

- Đã hoàn thành thống nhất đất nước về mặt Nhà nước, nhanh chóng thiết lập hệ thống chuyên chính vô sản trong cả nước và thực hiện nhiều chính sách nhằm thúc đẩy quá trình thống nhất đất nước trên mọi phương diện.

- Nhanh chóng ổn định tình hình chính trị, kinh tế - xã hội, từng bước khắc phục hậu quả chiến tranh, đồng thời đạt được nhiều thành tựu về kinh tế - văn hoá.

- Làm thất bại bước đầu âm mưu và hành động của các thế lực thù địch đối với cách mạng nước ta, bảo vệ vững chắc Tổ quốc xã hội chủ nghĩa,

làm tròn nhiệm vụ quốc tế đối với cách mạng Lào và Campuchia.

- Cùng với việc gia nhập Hội đồng tương trợ kinh tế (1978), nước ta đã kí với Liên Xô, Lào, Campuchia và các nước xã hội chủ nghĩa anh em nhiều hiệp ước và hiệp định về hoà bình, hữu nghị, hợp tác, kinh tế, văn hoá... góp phần mở rộng quan hệ với các nước.

Những sự kiện trên có ý nghĩa rất lớn đối với cách mạng nước ta, tạo điều kiện thuận lợi cho nhân dân ta trên chặng đường tiếp theo. Tuy nhiên, sự nghiệp cách mạng xã hội chủ nghĩa của nước ta diễn ra trong bối cảnh quốc tế có nhiều biến động phức tạp. Chính sách cấm vận của đế quốc Mỹ cùng với những hoạt động chống phá của các thế lực thù địch đã làm tăng thêm khó khăn cho nền kinh tế - xã hội nước ta. Đất nước ta đang ở trong tình thế vừa có hoà bình, vừa phải đương đầu với một kiểu chiến tranh phá hoại nhiều mặt của các thế lực thù địch chống độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội trên thế giới cũng như trong khu vực.

Xuất phát từ tình hình trên, Đại hội nêu rõ: "... trong giai đoạn mới của cách mạng, toàn dân, toàn quân ta, dưới sự lãnh đạo của Đảng, phải đoàn kết một lòng, ra sức phấn đấu làm hai nhiệm vụ chiến lược: Một là xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội.